

אוגדן יסודות להובלה בקהילות המעורבות

יסוד שני

מהרוח למעשה - תרבות בונה קהילה

**ניהול שפה קהילתית מעורבת
בין המדובר והמוכר לחדש והמתחדש
אוגדן יסודות להובלה בקהילות המעורבות
Talking the language of mixed communities
Speaking the language of pluralistic communities**

עורכת וכותבת: ללי זינגר
יוזמת יועצת ומלווה: איילת מרידור

כתיבה ואיסוף התוכן:
מובילי קהילות ויועצי מרקם שהשתתפו בתוכניות מרקם תשע"ז ותשע"ז

עיצוב גרפי: אריאלה עציץ
עימוד ועריכה: כפיר אדרי

עריכה לשונית: רותי קליין

בהפקת מרקם - למען קהילות חיים לכלל ישראל

ליצירת קשר: kehilotm@gmail.com
meitarim.org
facebook.com/mirkam.kehilot

מוזמנות ומוזמנים לעשות שימוש בתוכן, להפיץ אותו ולשלוח לנו תוכן נוסף.
נא להקפיד על זכויות יוצרים בכל מקום שבו הדבר דרוש.

תשרי התשע"ח 2017

לשימוש פנימי

לא למכירה

**"מה שקיים
בכוח נפלא יותר
מן הקיים
בפועל."**
אל-בקעה
(1480-1404),
תהדים
אל-ארכאן, 48 א.

מבוא לתוכנית לומדים שפה

השפה היא אמצעי בלעדי לתקשורת. היא האחראית לקשר ולחיבור שבין אדם לאדם, והיא המכילה בתוכה את הערכים התרבותיים שלנו ואת התפיסות העמוקות שלנו באשר לחברה שבה אנו חיים ושבה אנו רוצים לחיות.

בעבר הייתה השפה יעד מרכזי ביעדי הציונות בעת הקמת בית יהודי בארץ ישראל. השפה העברית היוותה יסוד מיסודות בניית החברה היהודית-ישראלית. כיום אנו רואים בה כלי מרכזי בפיתוח חיי שותפות לכלל ישראל. מי אם לא השפה יכולה להיות הדבק החזק שמייצר חברה, ומי אם לא השפה יכולה גם להנציח פערים ולשמר מחלוקות?

בקהילות המעורבות אנו נתקלים רבות במקרים של פער בסמנטיקה הפשוטה, כמו אותה ארוחת שבת שהוזמן אליה האדם החילוני ולא באמת ידע אם לבוא בשבת בבוקר או אחר הצהריים... והרי הוא הוזמן לשישי בערב, מה שמכונה 'ארוחת שישי' בפי חילונים רבים; או אותה הזמנה קהילתית לסעודה שלישית בשבת בדשא השכונתי, בלי ציון השעה! הזמנה שלא אמרה דבר וחצי דבר למי שאינו מצוי בשיח הדתי ואינו יודע שהכוונה היא לשבת אחר הצהריים... לא אחת אנו שואלים את עצמנו, אם אנחנו באמת מדברים באותה השפה, ואם אנחנו מייצרים בעזרתה תרבות ייחודית לקהילות המעורבות. אנו מוצאים שקיים צורך בתשתית של שפה תרבותית וקהילתית משותפת, המוכרת ומקובלת על כל חברי הקהילה על גווניה.

האוגדן הזה מרכז מודלים לניהול קהילה בהיבטים אחדים. המודלים נאספו ונלמדו כחלק מתוכניות תשע"ו-תשע"ז, אז ניסינו לבחון את השפות האפשריות לניהול קהילה מעורבת, לחלוק את הידע שהצטבר בכל קהילה, ללמוד אחת מרעותה ולפתח יחד חלופות מיטביות. התוכניות כינסו מובילים ומובילות של קהילות חיים דתיים, חילונים והמנעד, כדי לעסוק בנושא השפה המעורבת בארגון קהילתי, והפגישו אותם עם מרצים, ועם אנשי רוח ויצירה.

האוגדן המוגש כאן מאגד בתוכו רעיונות לניהול שפה קהילתית מעורבת: כיצד נכון וראוי לנסח שפה משותפת דרך חזון קהילתי בכלל, וכיצד בקהילה המעורבת בפרט? אילו סוגי שיח מתנהלים בקהילות המעורבות כיום וכיצד ניתן להשביח אותם? מה תפקיד המבנה הארגוני הקהילתי בבניית שפה קהילתית מעורבת, והאם הוא משרת את החזון הקהילתי המעורב? התרבות כמרחב משותף לשימור שפה ויצירת שפה מחדשת משותפת - איך עושים זאת הלכה למעשה בקהילות? כיצד ניתן לבנות תהליך שיח משמעותי שיאפשר ניהול תהליכי קונפליקט בקהילה בצורה שתחזק ותעצים את הקהילה?

האוגדן הזה מחולק לארבעת היסודות שליוו את תוכניות תשע"ו ובכלים למימושם: החזון; התרבות כבונה קהילה; הקשר בין שפה ויזואלית ושפה קהילתית; ניהול מחלוקות בקהילה ומבנה הקהילה והשפעתו על אופן הובלת הקהילה.

אוגדן זה נוצר בכדי לסייע לכל מי שמשמש בתפקידי הנהגה ומוביל תהליכים עמוקים בקהילה, וכן לכל מי שחפץ בהקמת קהילה או מסגרת חיים ל"כלל ישראל". אוגדן זה מתווסף לאוגדן השבת שנוצר לפניו, והוא יונגש באופן מקוון כדי שנוכל להמשיך ולעבות אותו ולהוסיף לו תוכן בתקווה ללמוד מניסיון הקהילות גם בשנים הבאות.

שמחים על השותפות בעשייה ומצפים להמשך מרקם

**הערה חשובה:

מפאת מגבלות השפה העברית והרצון לשמור על רציפות ורהיטות הלשון, נכתב האוגדן בלשון זכר, אך הוא פונה, כמובן, לכל המינים.

יסוד שני:

מהרוח למעשה - תרבות בונה קהילה

9 התרבות ככלי הבונה קהילה מבוא
11 הייחודיות שבתרבות היהודית-הישראלית בקהילות המעורבות מבוא
13 מיפוי תהליכים בקהילות - תרבות בונה קהילה בקהילות
15 תהליך יצירת פסטיבל הושענא רבה (תקוע)
17 תהליך בניית אוהל הידידות (תקוע)
19 תהליך תרבות בונה קהילה: הקמת במה לקהילה (קיבוץ כרמים)
25 תהליך יצירת שבת קהילתית משותפת (אלון)
27 פרויקט מראה מקום (אלון)
29 לקט אירועים מוצלחים בקהילות מעורבות והצעות לפעילויות
35 מודל לבניית תהליך קהילתי בונה תרבות
37 נספחים - שאר רוח
39 מעלות הפעילות
41 מדדי הצלחה

"ולא שמעו אל משה מקוצר הרוח ועבודה קשה..."
(שמות פרק ו, פסוק ט)

התרבות ככלי הבונה קהילה - מבוא

אחד היסודות המגדירים קהילה הוא התרבות. בקהילה נוצרת תרבות ייחודית ולה מאפיינים ערכיים, טקסיים, סמליים ולשוניים. ניתן למדוד אותה, להכיר אותה ולהעריך אותה, והיא משמעותית ביותר בהצדקת קיומה של קהילה מעצם היותה מושג תודעתי נטול מעמד משפטי.¹ הקהילה נשענת על הרצון הטוב של חבריה להשתייך אליה ולקיים אותה, והיא קיימת כל עוד הרצון קיים. ברגע שאין רצון, גם קיומה של הקהילה מוטל בספק. כאן טמונה חשיבותה של התרבות הייחודית המתפתחת בקהילה - הקהילה מספקת בעזרתה משמעות לחיי הפרט, למשפחה ולחברה. בלה ואחרים העוסקים בפיתוח זהות קהילתית דנים בפיתוח התפיסה העצמית של הקהילה, המתבטאת באמנה חברתית (הבאה לידי ביטוי בשיח הציבורי ובנורמות התנהגות) ובמערכת של ערכים וסמלים משותפים. כל אלה יחד מחזקים את הנרטיב המעצב את הקהילה.²

לדבריהם, זהות קהילתית מורכבת משני עקרונות:

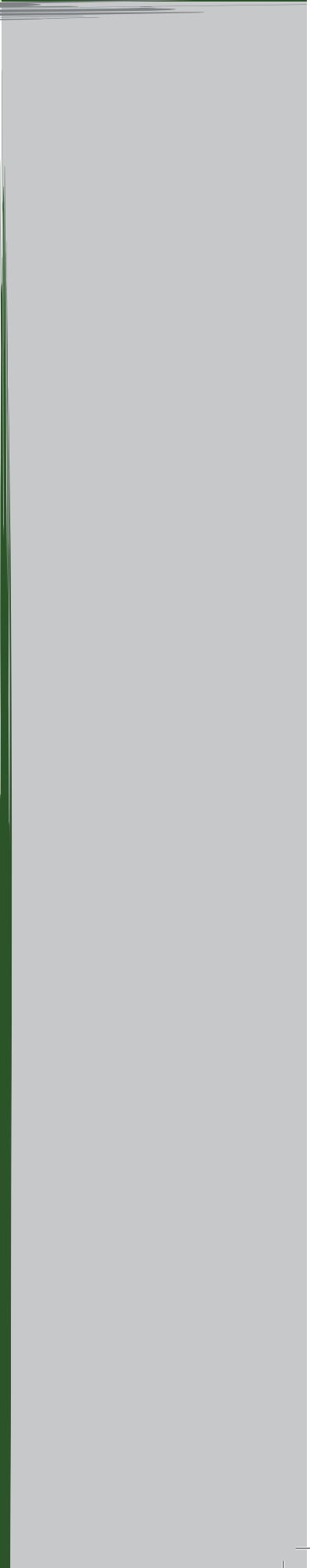
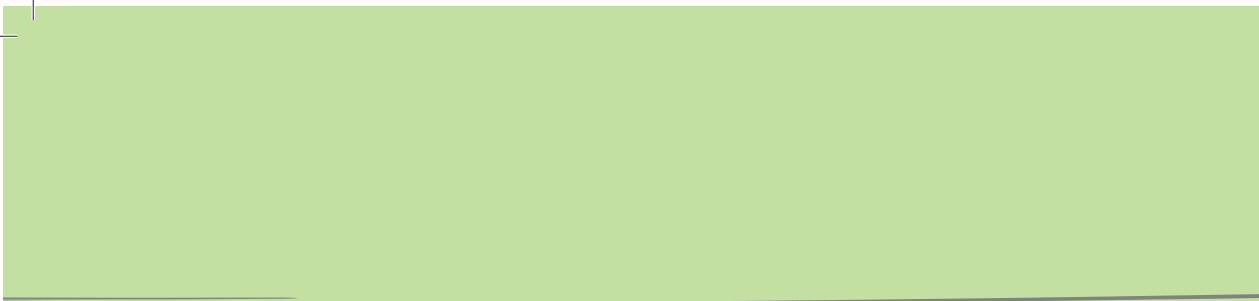
נרטיב מעצב: הוא החזון, הסיפור המכונן שדרכו הקהילה מגדירה את מהותה ואת ייחודיותה. הקהילה מספרת את פחדיה ואת תקוותיה ומנציחה אותם, והיא מעלה על נס דמויות מפתח, גיבורים וגיבורות מקומיים המממשים בעצם פעולתם את ערכי הקהילה. הנרטיב המעצב הוא מנגנון מרכזי להבטחת יציבות הקהילה וחשיבותה מעבר למחזורי החיים של חבריה.

פרקטיקות של מחויבות: הן דרכי התנהגות וטקסים המממשים ערכים אסתטיים וערכים אידאיים של הקהילה ומחזקים בכך את נאמנותם של חברי הקהילה לקהילתם. המאמץ המתמיד של הקהילה להגדיר את זהותה ולשמור אותה מתרחש בשיחה מתמדת ובזיקה לערכי הקהילה.²

עקרונות בסיסיים אלו הם אתגר לקהילה המעורבת, כי מלכתחילה אין שותפות המבוססת על טקסים וערכים אידאיים, ולכן ממילא הקהילה חייבת לעבוד קשה מאוד על שימור הזהות ועל יצירת טקסים ייחודיים. איך מבצעים אותם? איך מקיימים אותם? בזה נעסוק בפרק זה, ולשם כך נבחן דוגמאות ליציקת התכנים התרבותיים בכמה קהילות.

¹ מתוך 'לשם שינוי ביחד', שדמות: מרכז למנהיגות בקהילה המכללה האקדמית לחינוך אורנים, 2010, עמ' 1.

² שם, עמ' 29.

הייחודיות שבתרבות היהודית-הישראלית בקהילות המעורבות - מבוא

"על שלושה דברים העולם עומד: על התורה, על העבודה ועל גמילות חסדים"

(מסכת אבות פרק א משנה ב)

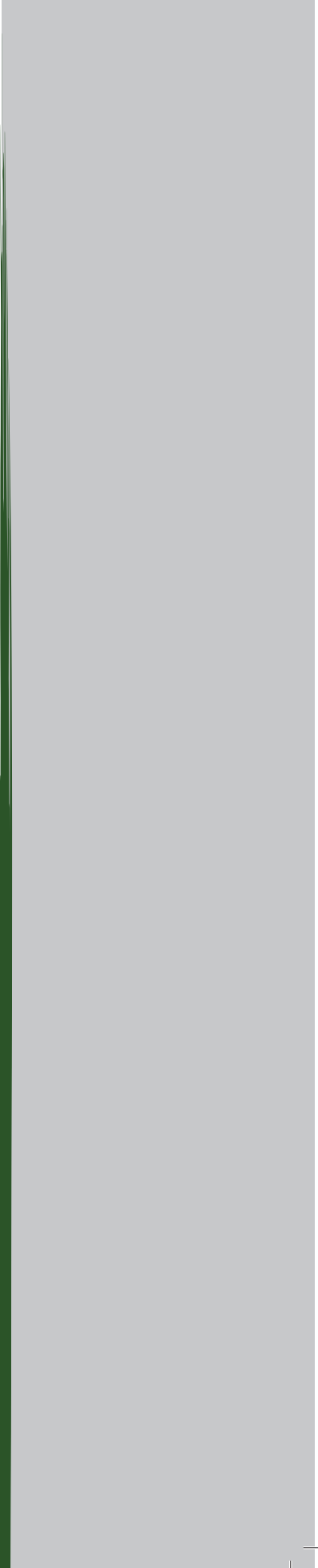
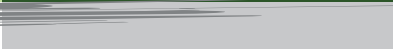
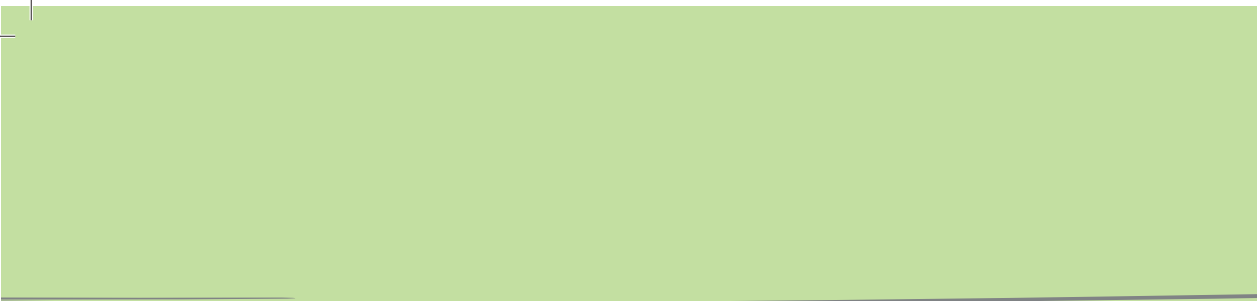
ניתן להבין את המשנה ולנתח אותה גם על פי יסודות התרבות בקהילה המעורבת.

התורה היא הצד הרוחני, התאורטי. זהו המאמץ התמידי לנסח שפה משותפת ערכית, אידיאולוגית וקהילתית, ולנסח ערכים משותפים וחזון. בכל קהילה יהודית בישראל יש מקום לזהות היהודית, אבל בקהילה המעורבת היא משמשת באופן דו־כיווני: הזהות היהודית של חבר הקהילה (הפרט) יכולה להיות גם הגורם המבחין בינו לבין אדם אחר בקהילה (נניח, דתי-חילוני), וגם הגורם המחבר ומאפשר שפה משותפת. התרבות היהודית מציעה כמה כלים להעשיר את התרבות הקהילתית ולחזק אותה: שפה, בית מדרש, טקסים, חגים, עשייה חברתית משותפת, חינוך פורמלי וא־פורמלי ועוד.³

עבודה האתגר הגדול של חיי הקהילה הוא קיום טקסים קהילתיים וציון מועדים וחגים לאומיים ויהודיים במשותף, מתוך התחשבות בצרכים הזהותיים והתרבותיים של כל קבוצה בקבוצות הזהות המתקיימות בקהילה. כך בונה הקהילה הלכה למעשה את הפרקטיקות המשותפות שלה באופן המכיל את כלל חברי הקהילה ונותן לכולם את מקומם ומשמעותם, וממילא את תחושת השייכות והמחויבות לקהילה. מכאן הקהילה יכולה להציע לחברה הכללית לאמץ מנהגים וטקסים שמשתרשים בחיי הקהילה המעורבת, ולהביא להשפעה על החברה הכללית בישראל.

גמילות חסדים היא הערבות ההדדית, ערך מרכזי בכל קהילה. אותה ערבות הדדית היא העשייה החברתית של חבר הקהילה לשם קיומה של הקהילה המקומית שלו, אך גם לשם יצירת חברה טובה יותר מחוץ לקהילה.

³ וכפי שכתבה מיכל שפירא רזניק, "אורחות החיים היהודיים נועדו ליחסים שבין אדם וחברו: משפחה, קהילה, עם". שם, עמ' 86.

מיפוי תהליכים בקהילות

מהו אירוע בונה קהילה?

לעיתים אירוע בונה קהילה הוא התכנסות של הקהילה כולה או קבוצות מתוכה, המבטאת ערכים, מסורות או רצון לקדם צרכים והזדמנויות. ההתכנסות מכוונת להרחבה ולהעמקת הרשתות הקהילתיות, כמו גם למתן ביטוי ומשמעות ליחידים בקהילה ולזהותה. למעשה, ההתכנסות הופכת לזירת מפגש, שבה נוצרים ומתחזקים הקשרים בין חברי הקהילה. בכך, ההתכנסות משפיעה על המרחב הציבורי ועל הרשתות החברתיות, בהיבטים של כמות הקשרים, איכותם ומידת השימוש בהם. כל אירוע הוא בעל פוטנציאל להיות בונה קהילה. ההחלטה עד כמה ובאיזה אופן יהיה האירוע בונה קהילה נתונה בידי היוזמים והמובילים אותו, בהתאם למיפוי הקהילתי, למומחיותם, לבשלות הקהילה ולרמת האינטנסיביות של האירועים (מבוסס על שדמות, 2010).⁴

תרבות בונה קהילה בקהילות

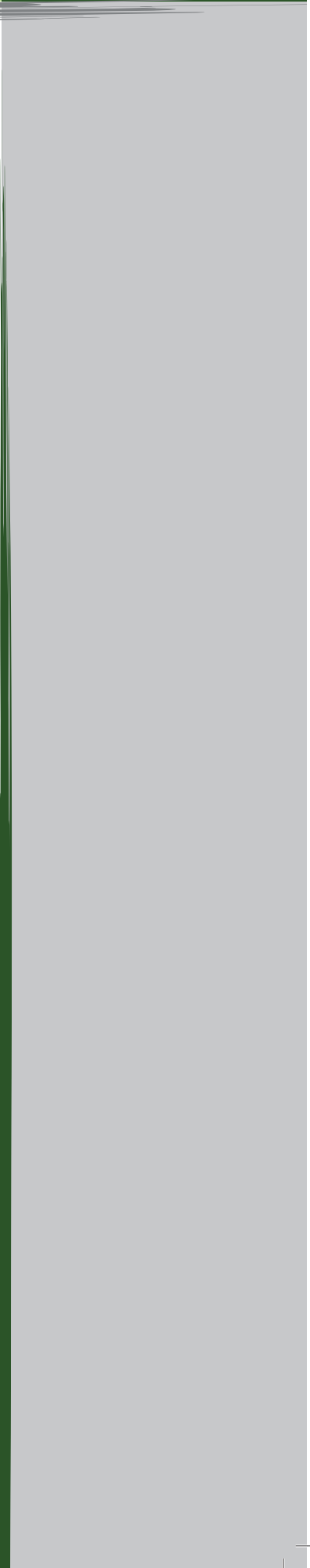
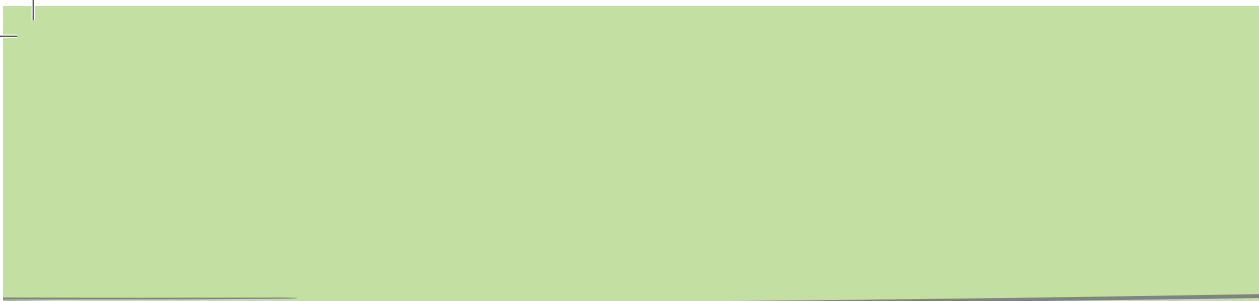
לעיתים קרובות התרבות נתפסת בתור ה'קצפת', תוספת, בונוס שצריך לקרות בהתנדבות או 'על הדרך', שהיא אינה חשובה באמת. לעיתים קרובות קורה שצרכים 'דחופים' ברמת הארגון הפיזי הקהילתי, כגון בנייה, קליטה, ניהול עסקי וחינוך, נתפסים חשובים יותר או פשוט לוקחים את מרב תשומת הלב הקהילתית. כך קורה שהחשיבה על בניית התרבות נדחקת לפינה או לרגע האחרון, ונעשית כלאחר יד. אולם התרבות היא לבליבה של הקהילה, היא חלק מרכזי ממה שבונה ומבנה את הקהילה, ועליה תקום ותיפול חוסנה של הקהילה. היא מאפיינת את אופייה של הקהילה, את האפשרות לעשייה וליצירה משותפת, והיא מאפשרת בנייה של ממד היחסים בתוך הקהילה.⁵

על כן חשוב לברר אם קיימת תרבות ייחודית בקהילה, אם יש שפה משותפת לבעלי הזהויות המגוונות בקהילה, אם בטקסים הנערכים בקהילה, באירועי התרבות ובחגים באה לידי ביטוי התרבות של קהילה מעורבת, ואם כל קבוצה בקהילה מרגישה שהיא באה לידי ביטוי ומקבלת את האירועים המתאימים לצרכים שלה.

לעיתים יש נטייה לדלג מעל מכשולים תרבותיים או לנסות למצוא את הפעילות או השפה שתתאים לכל קבוצה ממגוון הזהויות המתקיימות בקהילה ללא ניסיון לייצר משהו משותף שיחזק את הדבק הקהילתי. בחלק הבא מובאות דוגמאות מכמה קהילות לפעילויות תרבות שנועדו לחזק את הממד הקהילתי-תרבותי ולייצר ממנו יחד קהילתי ייחודי ומשמעותי.

⁴ מתוך תדריך אירוע בונה קהילה, חוברת בהפקת החברה למתנ"סים, אלול תשע"ו, ספטמבר 2016, עמ' 13. לקבלת החוברת פנו אלינו במייל

⁵ ראו מודל המשולש, פרק רביעי.

תהליך יצירת פסטיבל הושענא רבה

שם: תקוע

אופי: יישוב קהילתי

הרעיון: עדכון המסורת מפסטיבל יישובי הנושא את בשורת השילוב החוצה, למסורת של פסטיבל הפונה פנימה.

הסיבה והזמן: הרב פרומן ז"ל, מייסד היישוב תקוע, העלה יוזמה לייצר פסטיבל המיישם את האידאולוגיה של היישוב המעורב, יד ימין ויד שמאל יחדיו, בערב אחד של לימוד מקביל בכמה מקומות בארץ. בשיתוף אריאלה צים התגלגל הרעיון והפך לפסטיבל.

הפסטיבל נערך כל שנה בהושענא רבה, עד שנת תשע"ה. בשנת תשע"ו, בשל קשיים תקציביים ותחושת הוועד המנהל המכהן שהיישוב אינו זקוק עוד ליחסי ציבור, הוחלט להמיר את הפסטיבל במסורת פנים-קהילתית.

ארגון: בשלב המיזם המקורי, הפסטיבל היה בהובלת צים והרב פרומן ז"ל, ולאחר הפיכת הפסטיבל למסורת - באחריות רכזת קהילה ובליווי ועדה שנבחרת ומתכנסת מחדש בהתנדבות בכל שנה.

גורמים מסייעים:

- תקצוב דרך תרבות תורנית באמצעות המתנ"ס ותקציב של היישוב.
- מתנדבים המעבירים סדנאות, שיעורים והופעות (למעט מופע מרכזי והופעות מבחוצץ).
- עיקר התקציב מופנה ללוגיסטיקה ולא לתכנים.
- מפיק לוגיסטי.

תוכני הפסטיבל:

- נושא מרכזי: חיבורים. כל מפגש, מופע או סדנה שמייצרים חיבורים.
- מופע מרכזי.
- שלושה סשנים סביב המופע המרכזי ובהם אפשרויות מגוונות, למשל: סדנאות יוגה צחוק, הלחנת שירים, שיעורי מדרש דרמה, מעגלי מוזיקה מקודשת, יריד אומני תקוע ועוד.
- מפגש בין-דתי מרתק. למשל, פאנל עם רב, כומר ושיח'.

מדדי הצלחה:

- התבסס קהל קבוע של אנשים שבאו לנשום את 'רוח תקוע'.
- נוצרה תחושה של הצלחה גדולה, של ביקוש ואהדה לפסטיבל.
- שנים פחות טובות קשורות באומן שעשה את המופע המרכזי.
- המטרה הייתה לשים את תקוע על המפה, וכיום היא מבוססת ומוכרת.

הפסטיבל השתלב בפן השיווקי המועצתי - מיתוג 'ישע זה פאן': גם כאן ישנה פעילות תרבותית וחוויתית משובחת, כמו במרכז הארץ (רכיבה על סוסים, בית קפה מול הנוף, יקב משובח).

שינוי כיוון - עם הפנים פנימה:

בשל עדכון המטרות, הוחלט על שינוי מגמה ועל מעבר לאירוע פנימי: סוכות מארחות עם תוכנית לימוד, מוזיקה וסדנאות בסוכות של אנשי תקוע ב. סה"כ: 24 סוכות בשני שבבים.

למרות הפנייה פנימה, הגיעו גם אנשים מבחוץ. הם הסתובבו ביישוב, עברו מסוכה לסוכה והגיעו לאזורים ביישוב שלא תמיד מגיעים אליהם. נוצרה אווירה קהילתית ומחוברת, הייתה רוח התנדבות גדולה וכיבוד מושקע.

צורך רלוונטי בסיוע להמשך:

1. גיוס משאבים.
2. דיוק המטרות: הצורך בהנצחת האידיאולוגיה המחברת והמשלבת והשמעתה אל מול חוסר הצורך בשיווק היישוב (צורך רוחני ולא פיזי).

תהליך בניית אוהל הידידות

שם: תקוע

אופי: יישוב קהילתי

הנושא: הנוער מושיט יד לקהילה.

הזמן: פרויקט חד-פעמי.

הסיבה: במסגרת פרויקט נוער בשיתוף מרקם תיארו בני הנוער ביישוב תחושה שאופי היישוב הולך ונעלם, שאין חיבור בין האנשים ואין אפשרות לשיח, ושישנן קבוצות השתייכות לפי אופי דתי-תרבותי, איש איש בחבורתו ובקבוצתו.

השותפים לתהליך:

בני הנוער (היוזמים) עם רכז הנוער, עם רכזת התרבות והקהילה, ועם נציגים מבוגרים מתושבי היישוב.

קהל היעד:

חברי היישוב כולו.

המטרות:

יצירת ערוץ פתוח לשיח בין חברי הקהילה.

קשר ושיח בין בני הנוער למבוגרים.

שיקוף חוסר השיח והפילוגים התרבותיים-חברתיים כפי שהם נראים בעיני הנוער.

על התהליך:

בניית הפעילות: פגישה מקדימה להבנת הטענות של הנוער ולניתוח המצב היישובי, מתוכה נבנו שלושה ימי פעילות שנתנו מענה בכמה רמות וכיוונים.

גיוס משאבים אנושיים - גיוס הנוער לתהליך ולהפעלת המיזם, וגיוס צוות חשיבה של מבוגרים תושבי היישוב; גיוס משאבים כספיים מתקציבי מרקם ומתקציבי הקהילה.

ארגון פיזי של הפעילות (מקום ועיצוב): נבחרה הכניסה ליישוב כמקום מעבר מרכזי. הנוער וצוות התחזוקה של היישוב הקימו אוהל, זרי פרחים לקישוט הוזמנו במיוחד.

הפרסום:

כפרומו, נשלחו במייל סרטונים שעשו בני הנוער בשיתוף מרק"ם. לצפייה בסרטונים סירקו את הברקוד:

פורסם עלון יישובי, וכגימיק מיוחד, במהלך ימי הפעילות חילקו בני הנוער כוסות קפה וסטיקרים בטרמפיאדה של היישוב, שם הוקם האוהל. התשובה לשאלה "כמה עולה?" (הקפה) הייתה: "רק חיוך".

האתגרים:

המרת אנרגיה שלילית של קושי ותסכול של בני הנוער לפעולה חיובית היוצרת שינוי, וגיוס רחב של הנוער להשתתף בפעילות (ולא רק נציגות מצומצמת של ועדת הנוער). האמון וההתמדה בשיח עם הנוער הם שאפשרו להתמודד עם שני האתגרים בהצלחה.

על האירוע עצמו:

לכל אורך תקופת אוהל הידידות חולקו בבקרים קפה וסטיקרים לתושבי היישוב. בערב הראשון: פתיחת האוהל לבני הנוער, פעילות גיבוש וחיבור המטרות ודרכי הפעולה. ביום השני: הפנינג משפחות, נוער ומבוגרים, לחיבור ולמפגש משותף. בערב היום השני: שולחנות עגולים למבוגרים ולבני נוער. בכל שולחן הייתה הנחייה משותפת של נער ומבוגר מהיישוב. הנושאים: סוגיות וקונפליקטים אקטואליים מחיי היישוב שביב תקשורת ופערים תרבותיים-חברתיים, והכול באווירה נעימה עם בופה עוגות עשיר וקישוטי פרחים. בערב השלישי: ערב מבוגרים - משחקי קופסה ושיח חופשי.

מדדי הצלחה:

השתתפות פעילה של 70% מהנוער, מספר משתתפים גבוה בקרב המבוגרים (מעל 150 משתתפים), ויצירת שיח פתוח על אודות סוגיות חברתיות עדינות. מדדים אלו הוכיחו כי הפעילות הצליחה מאוד.

תהליך תרבות בונה קהילה: הקמת במה לקהילה

שם: קיבוץ כרמים

אופי: קיבוץ מתחדש

הרעיון: גיבוש קהילתי בעזרת יוזמות מתוך הקהילה.

הזמן: העמותה נוסדה בשנת 2000, ואז גם החלו לשפץ את המבנה.

הסיבה:

שניים מחברי הקהילה המתחדשת בכרמים, תמר מילשטיין (העוסקת בתחום היוזמות החינוכיות והחברתיות, בוגרת מנדל) ואמיר אבגי (העוסק בדרמה), ביקשו לתת במה לאנשים להוציא לפועל יוזמות. היוזמה הפכה לעמותה שמנהלת על ידי חברי קהילה.

הארגון:

- היוזמה החלה כיוזמה פרטית מתוך הקהילה, ובהמשך הפכה לעמותה שמנהלת על ידי חברי קהילה. חברי הקהילה מוזמנים אחת לתקופה להיבחר לניהול העמותה ולמנות מתוכם יו"ר. יש מנכ"ל בשכר. (בעבר הייתה זו היוזמת, תמר, וכיום חבר קהילה אחר. לא מן הנמנע שיהיה אדם חיצוני, אך השאיפה היא שחבר קהילה ימשיך לשאת בתפקיד.) אחת לכמה שנים עולה שוב דיון בקרב חברי הקהילה על מהות המקום ועל אופן ניהולו בהתאם.
- מדי פעם מזמנים ישיבות חשיבה של כלל חברי הקהילה לגבי יוזמות נקודתיות. למשל, יריד כרמים - יריד מסורתי שנתי המובל על ידי במה לקהילה אך מתקיים באמצעות כוחות מקומיים של חברי הקהילה.
- מוביל התהליך מקיים קשרים עם גורמים רבים: עם הנהלת הקיבוץ (ברמה הכלכלית מחויבים לדו"ח), עם ועדת תרבות בקהילה (לטובת מופעי תרבות ויוזמות), ועם גורמי חוץ.
- שיתופי פעולה (הם חלק מאופי הפעילות של במה לקהילה).
- גורמים מקצועיים מלווים: כיום יש מנהל מקצועי (מתוך הקהילה) אך אין יועצים שמלווים אותו. יש רצון להמשיך ולקדם את היוזמות באופן שייתן ביטוי לערכיה המרכזיים של הקהילה, בעיקר בכוחות חשיבה פנימיים ובהתנדבות של חברי הקיבוץ.
- על הכיבוד בפעילויות אחראי זוג מהקהילה שעוסק בקייטרינג כתחביב.

המבנה:

הקיבוץ תרם את המבנה ובו משרד שמשמש גם חדר המוזיקה של חברי הקיבוץ, במה, ברקו מובנה עם מערכת הגברה, וחלל גדול שבו אפשר להתכנס. את הקירות מקשטות תמונות של חברי הקהילה המנציחות רגעים מחיי הקהילה ומהעשייה הקהילתית. סביב המבנה צמחייה עשירה של תבלינים ועשבי מרפא, והוא משקף את החיבור לטבע ולסביבה ואת האופי של הקהילה.

מטרות המקום:

הבמה היא ה'שופר' האידיאולוגי של הקהילה, והיא מעודדת יוזמות שמקדמות את האידיאולוגיה. למשל, קורס פרמקלצ'ר לקהל הרחב; סדרת הרצאות בנושאים שונים; נציגות בפורומים של המועצה והאזור ליצירת חיבורים (המגזר הערבי, התחדשות יהודית ועוד). פיתוח תכנים ייחודיים: מערכים שמדמים הקמת קהילה מעורבת ופיתוח התוכנית לנוער 'זהות יהודית בג'נס' עם המכינה הקדם-צבאית המקומית. עשייה חברתית: העמותה שואפת לקדם יוזמות שמהותן עשייה למען החברה. למשל, המקום מאמץ

את גינת אלו"ט (מאפייה בקיבוץ שמפעילים אותה אנשים עם אוטיזם).

מדדי הצלחה:

המקום פעיל ומתפקד לאורך שנים אך תמיד יש צורך בדיוק המטרות והחיבור עם הקהילה כדי לא לשמש עסק חברתי בלבד אלא במה ליוזמות של חברי הקהילה. לשם כך יש לגייס משאבים מבחוץ ומתוך הנכסים המשותפים של הקהילה.

ערב נשי ערב לנשות האזור. התקיים בראש חודש אדר - ושילב יריד מכירות מקומי, ארוחה, מופע וסדנאות הקשורות לנשים ולנשיות: תנועה, יוגה, מודעות לפריון ועוד.

יום ה' 10.3.16, ל' אדר א'
בית 'במה לקהילה', קיבוץ כרמים

ערב אישי-נשי
לרגל ראש חודש אדר ויום האישה הבינלאומי
"במה לקהילה" בקיבוץ כרמים ממין אתכן לנשום ולהרחיב את הלב בערב מעשייר ומיוחד
חודמנות למפגש נשים מגוון מכל הסביבה

19:00-20:30	סדנא לבחירה יוגה ומדיטציה
20:30-21:30	חנע - תנועה חופשית ומונחית מעגל נשי - מרעות לפוריות
21:30	ארוחת ערב מפנקת הזמרת והיצירת עדיית צין במופע ומפגש ייחודי

בנוסף: דוכני מכירה של יצירות וזמיות מקומיות
תכשיטים מטפחות לקרמיקה רהיטי עץ עבודות נייר
עלות: 50 ₪
לפרטים: 054-6210224 לרכישת כרטיסים: 08-6597111/102

מספר המקומות מוגבל!

*ארוחת הערב כשרה-הלכות, כושלה במטבח ביתי
המופע ללא תשלום, בסיומו תעביר עדיית "כובע קסמים" בו תתן כל אחת כפי רצונה

על דעת המקום -
הרצאה חודשית בנושא הקשור לאזור שאנו חיים בו, עם מרצים מן החוץ בעלי ידע ערך מוסף.

"על דעת המקום"
סדרת הרצאות להכרת אזור עמון הנגב בית "במה לקהילה", קיבוץ כרמים

תכנית ההרצאות

<p>שלישי 20.8 כו אב, 20:30 קול קורא לנווד - מהנבטים ועד הכרמים / ד"ר ירון שוביה</p>	<p>שני 2.5 כד ניסן, 20:30 איפה אנחנו גרים? ספירה מרתקת על המרחב האזורי / אלון גלילי</p>
<p>שלישי 27.9 כד אלול, 20:30 בין הר לעמק - גאוגרפיה וארכיאולוגיה / ד"ר דורון שר-אבי</p>	<p>שלישי 7.6 א סיוון, 20:30 הילכו שלושתם יחדיו: שימור, פיתוח וחיות הנגב- סגנון שמירת טבע באזור / שי טחנאי</p>
<p>שלישי 8.11 ז חשוון, 20:30 אילו ציפורים - הכרות עם הציפורים שמעלינו / פרופ' יוסי לעס</p>	<p>שלישי 5.7 כט סיוון, 20:30 מהחבר לפרט - התיישבות, מאבק וניחיה בעמון הנגב / אלון (במיל) גרשון הכהן</p>
<p>מתי לחכות במלואה : 125 ש' מחיר הרצאה בודדת: 25 ₪ לפרטים והרשמה: יעל 054-6210224 yaetmshir@gmail.com אתר bamalakehila.co.il או בפייסבוק</p>	<p>שלישי 2.8 כז תמוז, 20:30 פאנל: דע מאין באת ולאן אתה הולך - סיפורי הקמה וחזון אזורי / בהשתתפות סגל מוזן ראשת מועצה בני שבעון ומשתתפים נוספים מנהל הפאנל: אלישיב רייבני</p>

שישי בוקר
 בכרמים -
 ארוחת בוקר
 מושקעת
 ומופע מוזיקלי,
 או מספרי -
 סיפורים ואגדות
 חז"ל -
 מכוחות הקהילה.

שישי בוקר בכרמים

תרבות, חברה טובה
 וארוחת בוקר צבעונית ובריאה
09:00-13:00 – 2/1/15

בית במה לקהילה
קיבוץ כרמים

ההופעה לשבוע זה:
10:30 - גיא אלון
 סיפורים לפי תפריט לבחירת הקהל
 מחיר לאדם עבור
 ארוחת בוקר והופעה: 40 ₪

חפשו "במה לקהילה" בפייסבוק
bama@kramim.org.il | 052-8625379

ט"ו בשבט בכרמים

קהילת כרמים, מרכז תעסוקה אלו"ט
 באר שבע, מכינת עמיחי

יום חמישי, 16/1, 16:00 – מרכז במה לקהילה בכרמים

ליין האירועים:
"תרבות מחוברת חזון" מזמין אתכם לסרט התיעודי:

ארבעה סיפורים מהנגב

ארבעה במאים בדואים מבטיחים מהנגב מפנים את עדשות המצלמה אל סביבתם הקרובה, בתיעוד פנימי וחסר תקדים של החברה הבדווית בימינו

לאחר ההקרנה תתקיים שיחה עם מפיקת הסרט: באדר אלפראונה

כניסה חופשית

יום חמישי 20/12 בשעה 21:00
 במרכז במה לקהילה בכרמים.

פורום אקטיביסטי יהודי-בדואי מחפש אתכם,

צעירים בני 25-35, מיישובי בני שמעון והסביבה שהחיים בנגב חשובים לכם ואתם רוצים להוביל ולקדם עשייה אזרחית משותפת עם השכנים מרהט.

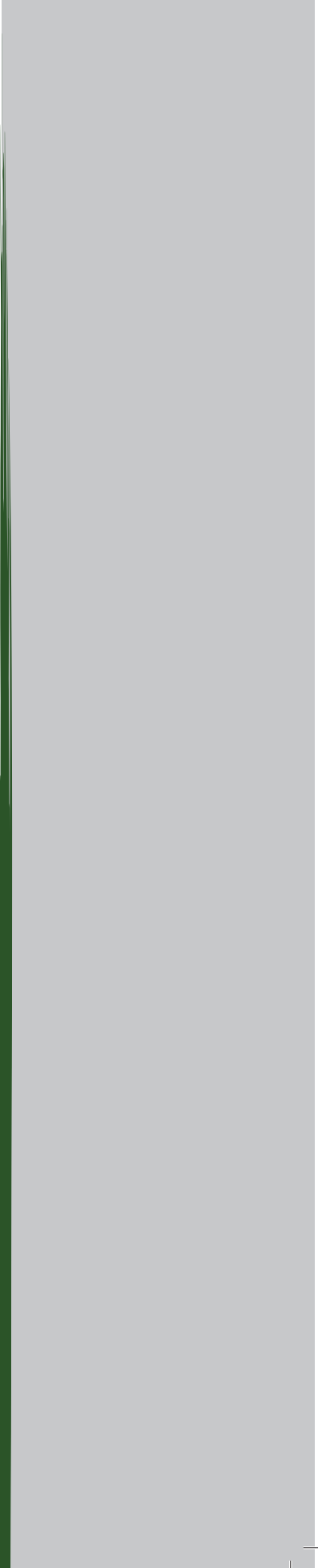
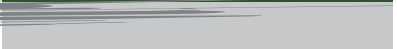
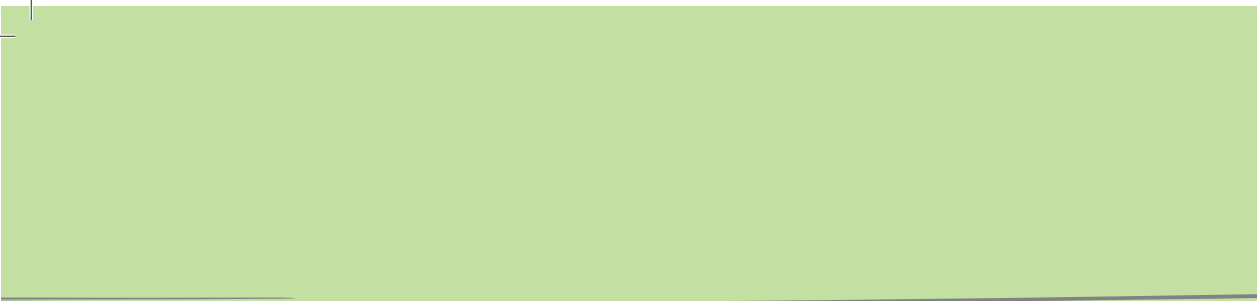
לפרטים והצטרפות: תמר – 052-3232117; bama@kramim.org.il

Bedouin Jewish Center in The Negev For Accessibility And Equality In Education, Research, Peace And Welfare (R.A.A)
 מרכז בדואי יהודי בנגב לנגישות שוויון בטיחותי חינוך, סוקר, שום זרחה (ניצח)
 المركز اليهودي البدوي في النقب للتيسير والمساواة في دعمات التربية. الاتحاد السلام والرفاه الاجتماعي (ج.م.)
 מוסדח סיי 58055444

A NEW DAWN
 השחר החדש
 الفجر الجديد

תהליך יצירת שבת קהילתית משותפת

שם: אלון

אופי: יישוב קהילתי

הרעיון: יצירת מסורת של שבת קהילתית משותפת.

הזמן: התחיל בשנת תשע"ה ונמשך מאז בכל שבת, ופעם בחודש יש שבת גדולה יותר בנושא שהוועדה בוחרת.

הסיבה:

הרעיון עלה בערב אסטרטגיה יישובית.⁶ היוזמה להובלת התהליך הגיעה מנציג בתוך ועדת בית הכנסת שהחל לפתח נושאים לשבת בקהילה בשיתוף פעולה עם ועדת תרבות וגיוס מתנדבים. היישוב מונה 220 משפחות ובו מניין אורתודוכסי אחד במיקום מרכזי, ועלה צורך לתת מענה גם למשפחות אחרות בזמן השבת.

המטרות:

זמן קהילתי משמעותי.
שבת שמורגשת ברמה הקהילתית, ולא רק סביב בית הכנסת.

הארגון:

בהובלת ועדת בית הכנסת, ובתוכה יש רפרנט לנושא.
פעם בחודש, בשבת גדולה, יש מרצה אורח ומתודות בשיתוף חברי הקהילה.

מבנה השבת:

ערב שבת: תפילה והצגה לילדים.
שבת בבוקר: תפילה ובמקביל בייגלה (שהוא משחק חופשי בגימבורי הקהילתי) או תפילת ילדים ולאחר מכן שעת סיפור בספרייה מפי הורים מתנדבים.
שבת בצהריים: שיעור למבוגרים מאת מתנדבים בבית המדרש, וזמן מתן - זמן של משחקי קופסה

פעם בחודש שבת קהילתית מורחבת סביב נושא מסוים:

פעילויות מיוחדות בערב שבת או במוצאי שבת (תלוי במרצים האורחים, בנושא ובפעילות) למשל, בתים פתוחים בשבת בנושא ביטחון: ארבעה בתים פתוחים של אנשים שעוסקים בביטחון (שב"כ, צבא, משטרה וכולי), ואנשים מוזמנים לבחור לאן לבוא. הכיבוד על חשבון הקהילה, בנות המצווה אפו חלות וחילקו לכל העוסקים בביטחון ביישוב.
שבת בנושא חינוך: הנוער נפגש עם מישהו מהיישוב שעוסק בחינוך המשלב. נערך פאנל עם אורחים מן החוץ בנושא תפקידו של בית הספר בעיצוב הזהות.
הפאנל התקיים במוצ"ש בגלל הרצון של האורחים שלא להתארח ביישוב לכל השבת. המרצים בפאנל הגיעו בהתנדבות וקיבלו מתנה תוצרת היישוב (ההשקעה התקציבית הייתה בפלייר, במחברות ובעפרונות שחולקו כחלק מההזמנה לקראת השבת, ובכיבוד).
נושאים נוספים: מסעות, רפואה, אתיקה, סבים וסבתות, פוליטיקה.

⁶ פירוט והסבר ביסוד הראשון - מדברים חזון.

מדדי הצלחה ושאלות להמשך:

- לפאנל החינוך הגיעו 150 איש, והוא הוגדר כהצלחה רבה.
- האם הפרויקט יימשך כשתתחלף ועדת התרבות או רכזת הקהילה?
- איך ניתן להטמיע את הפרויקט במסורת הקהילתית?

תכנית השבת של מרקם לימדה את המשתתפים נציגי היישוב כי החיפוש אחר משהו קהילתי בשבת משותף לכל תושבי הקהילות, וכי החיפוש הוא אחרי משהו מאחד ולא חיפוש אחרי חלופות ומקבילות.

פרויקט מראה מקום

שם: אלון

אופי: יישוב קהילתי כפרי

הרעיון: העמדת 14 תצלומי ענק המתעדים סצנות מחיי היישוב הישן במקומות שבהם התרחשו.

הזמן: פרויקט חד-פעמי

הסיבה:

עם גדילת היישוב עלה צורך בהקמת ארכיב להנצחת הידע ההיסטורי על היישוב והתפתחותו (רעיון שעלה בערב גיבוש אסטרטגיה יישובית)⁷, וכן בתור מרכיב ויזואלי-תרבותי.

עלה גם רצון לקרב את אנשי שכונת הקראוונים, השכונה המקורית של היישוב, אל יישוב הקבע, ואת אנשי יישוב הקבע אל שכונת הקראוונים.

הארגון:

- רכזת הקהילה, פרויקטור מתנדב מהקהילה וצוות מתנדבים מהקהילה.
ליווי מקצועי וסיוע מהמועצה, ותקצוב ועיצוב בהשתתפות המועצה (חצי מהעלות).

התהליך:

- נקבע שאתר התצוגה והפרויקט יהיה שכונת הקראוונים (בשל החיבור הפיזי כממד נוסף חשוב בתהליך).
- איסוף הסיפורים: נעשו ערבים מקדימים בבתים של אנשים, ואליהם הוזמנו אנשים מראשית תקופת היישוב לספר סיפורים מהווי היישוב. הסיפורים תועדו בווידיאו ובכתב, וכך נאספו סיפורים שחלקם נשמרו בטון עד אז. כמו כן נאספו תצלומים מהתושבים.
- בחירת התצלומים: צוות סינון בחר 14 תצלומים.
- מתודה: על כל תצלום היה ברקוד. חברי הקהילה התבקשו להתקין אפליקציה של ברקוד, ובסריקת הקוד שעל התצלום נחשפו פרטי מידע ומשימות.

דוגמאות:

- תצלום ישן ובו ילדים בתחנת האוטובוס, והמשימה: זהו את הילדים של אז.
תצלום ישן של קידוש בשבת בבוקר בין שני קראוונים, והמשימה: שחזור הסצנה.
הטלפון הציבורי של היישוב: צירוף קליפ שנעשה על המקום הזה באחד מימי העצמאות.
- נערך הפנינג השקה: חולקו מפות קטנות של מתחם הקראוונים, כולל שמות הדיירים, עם סימון של מקום התצלומים על המפה. הועמדו דוכנים של סוכר ופופקורן.

משימה לתושבי הקראוונים: גילוי ההיסטוריה של הקראוון ותולדות המשפחות שגרו בו, צילום תמונות של כל המשפחות שגרו בקראוון לדורותיו: היה על התושבים לאסוף נציגים של המשפחות הוותיקות ולהעמיד אותם לתצלום מעודכן על פי תמונות ישנות.

⁷ שם, שם.

מדדי הצלחה:

- הערבים היו מקסימים ומוצלחים.
- גיוס הוותיקים והחיבור לשכונת הקראונים (צעירים ושוכרים) יצר תחושת שותפות, שייכות ומשמעות.
- אנשים רצו להשתתף, העלו רעיונות, והפרויקט דובר בקהילה למשך זמן רב לאחר מכן.
- התערוכה עמדה חודשיים, ומאז שלחה זרועות לתת-פרויקטים קטנים.

לצפייה במצגת 'מראה מקום' שנערכה על ידי דקלה צנטנר (בזמנו רכזת הקהילה ביישוב ומובילת הפרויקט) היכנסו לאתר מיתרים

לקט אירועים מוצלחים בקהילות מעורבות והצעות לפעילויות

יחד מודיעין

- אירוע פתיחת שנה: פעילות חווייתית (למשל, חפש את המורה), שירה בציבור עם בובי זמר ודוכני מזון.
- יום הזיכרון ליצחק רבין.
- שבת קהילתית מחוץ ליישוב: כוללת פעילות לילדים, למבוגרים, טיול, ארוחות משותפות ועוד.
- חמשוש קהילה: יציאה קהילתית ללילה מחוץ לבית בימים חמישי-שישי, כולל פעילות משפחתית משותפת, וסיום בקבלת שבת.
- תיקון ליל שבועות: אירוע תרבות חילוני, שולחנות עגולים סביב נושא מתחף.

אלון

- ט"ו בשבט: בבוקר פעילות נטיעות לכל המשפחה בשיתוף הגנים וחברי המדרשה ביישוב,
- ו ערב למבוגרים - מפגש עם אורח שעוסק בנושא שקשור לחג.
- ספדייט יישובי: ערב קהילתי ובו נפגשים בזוגות או בקבוצות קטנות לזמן מוקצב של שיחה בנושא שמכריז עליו מוביל הערב. בתום הזמן מתחלפים להרכב חדש ונושא חדש. מתודה זאת מאפשרת היכרות קצרה אך חביבה עם מגוון של אנשים.

תקוע

יום שני
י"ח כסלו
30/11
20:30

תרבות בסלון

מפגשים עם יוצרים באווירה אינטימית

נס פך השמן מחערבן /
מפגש עם יונדב קפלון
משורר ומנחה סדנאות כתיבה
זכה פרס ראש הממשלה לסופרים עבריים, פרס היצירה
היהודית ופרס ספר המופת עבור "זמר אלף-ספר השבת"
* מהרצות חדשות של ספריו "אימי הנגיף" ו"שבת מורה" יערי יסכרו במקום בהרצחה. *

הכניסה חופשית / בסלון בית משפחת סווידי, רחוב תלום יוסף 340

יום שני
ד' כסלו, 16.11
21:00 בפיס

הסיר והקופסה

ערב משחקי קופסה ותחרות מרקים

עונה שנייה

בחכנית <<
חשקי קופסה

קסאן מונפול, רמיקוב, ריסק, דמקה, שקר, הרמז, שש בש, טאקי, בלאנקו

ותחרות מרקים חורפית עם צוות השופטים המקצועי <<
חיים טלקר, השף יונתן ארליך וצרויה אכרהם
מאמרת יערי ק

פרס שווה מובטח לזוכה

המסיים בזריזות מנצח את חובבי

יש להם מרץ שווה ואולם רבים להשתתף בחינם
הזדמנות אצל לירי, בנק, 052-2209988 / 052-2209988 / tarbut.tekoo@gmail.com

שלפים

- ערב גברים וערב נשים: לרוב מבוסס על כוחות מהקהילה.
- אירוע שבועות: אחר צהריים משפחתי, ותיקון ליל שבועות בנושאים שונים.
- זיכרון בסלון בערב 'י בטבת: בשיתוף עם תרבות קיבוץ שלוחות.

ל"ג בעומר הנה בא!

נפגש כולנו ביום חמישי, 07/05/15,
י"ח באייר בשעה 17:00,
למדורת ל"ג בעומר משותפת וממחה.
ליד מגדל המים ברשפים.

בתכנית:

- הכנת חץ וקשת
- תחרות קליעה
- הכנת פיתות על סאג'
- אכילה משותפת סביב המדורה
- בארוט נארח משפחות בתהליך קליטה בשלפים...

מה צריך להביא?
• את הילדים כמובן...
• תפוחי אדמה עטופים בנייר כסף

סיום משוער: 19:00

הרוח נושבת קרירה, נסיפה קיסס למדורה...

אליאב

- **והגדת לבנך:** אירוע יציאת מצרים. אירוע הדגל הקהילתי, גם בגלל החיבור האמיתי למסורת ולמורשת, וגם כי הוא משעשע, מלא בהומור וכיף. האירוע מתקיים בהובלת מתנדב קבוע מהקהילה (הוא גם היוזם והמוביל של האירוע בכל שנה). הילדים מתחפשים לעבדים, המבוגרים הם הנוגשים, הילדים בונים לבנים מבוץ ועוברים מאתר לאתר, ובכל מקום יש מכה אחרת עד ליציאה ממצרים. בסיום נערכת סעודת חמץ חגיגית. האירוע הוא אירוע מסורתי קהילתי, ובכל פעם הוא גדול יותר, מלהיב יותר, מקצועי יותר ובלתי נשכח יותר לכל המשתתפים, גדולים כקטנים.
- **ערב נשים:** קליעת סלים.
- **פריחה קהילתית:** טיול ופיקניק בימי שישי.
- **שעת סיפור:** אחת לחודש לילדי הגן מפי חברי קהילה.
- **מדרחודש:** פעם בחודש הפנינג ובו נסגר הרחוב לתנועה לטובת פעילות חוץ לילדים.
- **סוכה יישובית:** בניית סוכה משותפת, פעילות לילדים ושירה בציבור בסוכה.

קשת זיכרון:

- כפר רימון (כפר מכבי) - חגיגות חנוכה: פעילות רב גילאית מומחזת הממחישה את החיים בתקופת המכבים.
- ט"ז בשבט ברמת הנדיב (שישי בבוקר, משפחתי קהילתי -) : חפש את המטמון עם תחנות ברוח החג ופעילות יצירה בטבע: קדרות, יצירה באצטרובלים, סיור ליקוט ובסיום קבלת שבת משפחית.
- אירוע פתיחת שנה (שעות אחר הצהריים, משפחתי) : טקס קבלת משפחות חדשות עם מופעים מוזיקליים של חברי הקהילה ודוכני מזון של חברי קהילה.
- גוויי קשת בחברותא חגיגת (שבועות) בראש חודש סיוון - (: שילוב של לימוד) חג מתן תורה (ושל חג ביכורים חקלאי, כולל תחנות יצירה למיניהן, קישוט עגלה לקראת תהלוכת שבועות)
- יישובית, לימוד סביב טקסט, וגם יצירת גבינות. בסוף החגיגה יש טקס ביכורים חגיגי על הבמה:
- מזמינים את התינוקות החדשים וגם ביכורים בית ספריים, כלומר דברים חדשים שאנשים רוצים
- לספר עליהם.

"דעו מניין באנו ולאן אנו הולכים..."

הנכם מוזמנים להשתתף בחוג בית למשפחות חדשות (שנה ואף שנתיים בקשת)

הסמטת יתיבות ביום שלישי כ"ד בטבת 512016 בשעה 20:30 בביתה של אילס שני ברחוב ספיר 12 בית מפיץ זכרון יעקב

במסגרת חסרי לבם על קשת שיריאל לא חוזרת נרדף על ערפי בית הספר ויציד זה עבר בסגיל ושמו להיכנס מקרב ולשמוע על החיות שלכם עם הדבורה ליקוץ

המפגשים לאתנתי - אנו חוזר אליו לזכור
koshetkohlis@gmail.com

חסרי לבם
צאת קהילה קשת

הורים, מורים ותלמידים יקרים שלום,

אנו שמחים להזמין אתכם לאירוע פתיחת השנה של בית הספר. **ימינו ביום ב' ט"ז באלול 15-8-31**, בשעה 17:30 בבית הספר. נסיים כלל המסאז'ר בשעה 20:00 כדי שהילדים יוכלו ללכת לישון בזמן.

חלק מהראש שלו להגביר את הקהילות ואת שיתוף המשפחות בהוי בית הספר או רוצים להתחיל **במסורת של אירוע פתיחת שנה** בן היתר:

- נרקוד ונצטט פלאש מוב הורים וילדים בית ספרי בקישור המצורף
- נמלי או הונק ללמוד את המצבים של הריקוד. משופים להראות בבית.
- נקלוט את המשפחות החדשות המצטרפות לבית הספר.
- נכרי ממים האחרון של החופש הגדול מול השמש והשקיעה ונביע משאלות לשנה החדשה.
- נהנה מהופעה שונה של "מיתרי דוד" - להקתו של ירון ערמוני.

משימות להורים וילדים:

- על כל המשפחה ללמוד את צעדי הריקוד. הנה שני סרטוני הסברה בביטבה של משפחת ליטה בקישור המצורף בגילי זה.
- לערוך בקצת הויסבאס אין מתקומים עם החרות על ידי לזצה בקישור המצורף בגילי זה והצטרפות.
- וכמובן לשיר את התאריך.

מחכים ונרגשים לארחכם
צאת קהילה

מזכרת בתייה

- שבת קהילתית: בשישי אחר הצהריים הרכב נגנים, פעילות לילדים ותפילה למעוניינים, ובערב איחוד ארוחות בין משפחות בקהילה (המשפחות השתבצו, מילאו שאלון, וצוות מיוחד - צוות אותן).
- סדר ט"ו בשבט והרצאה בתחומי תוכן רחבים, למשל, הרצאה של תומר פרטיקו.
- תיקון ליל שבועות: דתיים וגם חילונים מעבירים שיעורים לנוער, כל שיעור של עשרים דקות לפי נושא שנבחר מראש.

עושים שבת
מיחז

פרוייקט שבת קהילתית יוצא לדרך
הפעימה הראשונה:
קבלת שבת ו"איחוד ארוחות" ערב שבת

מתוך רצון ליצירת חוויה משותפת ומתוך כבוד הדדי והכרה
בייחודיות של כל אחד מאיתנו, נתכנס כולנו
לקבלת שבת משותפת
"שיח, ניגון ושיר" בהנחיית יותם זיו

יום שישי י"ב באייר 1.5.15
בשעה 17:30 בבי"ס קשת

לאחר הדלקת נרות תערך תפילה (בחדר הרב תכליתי)
ובמקביל פעילויות לקבוצת המפגש.
בסיום התפילה והמפגש
נמשיך ל"איחוד ארוחות" ערב שבת בבתי המרחים
(הנחיות ל"איחוד הארוחות" יופצו במייל מיוחד)

בואו בשלום

כרמים:

יריד כרמים: יריד אביב מסורתי שכל הקהילה מתגייסת אליו ביוזמת במה לקהילה ובשיתוף מתנדבים מחו"ל. הקהילה פותחת את שעריה ומחצינה את ייחודיותה: סיבוב בטרקטור, עמדות יצירה המופעלות על ידי חברי הקיבוץ, שיעורי יוגה ומחול המועברים על ידי מורים חברי הקיבוץ, דוכני מכירות מקומיים, דוכני מזון מקומיים, הילדים שותפים ומוכרים לימונדה שהם מכינים בעצמם, וכמובן מסיימים במופע שווה וכיפי. היריד מביא אליו כ- 1,500 איש בכל שנה והוא חוויה מעצימה לכל חברי הקהילה שעוסקים בבנייתו, הקמתו ותפעולו.

- לילה בים: מסורת של יציאה ללילה בחוף הים עם כל חברי הקהילה.
- בית הקפה של הנוער: מדי פעם ובאירועים שונים הנוער (ילדי ד-ו) מפעילים בית קפה: הם - מכינים את האוכל, מוכרים אותו וממלצרים. זו חוויה חביבה ומעצימה לילדים.
- ערב ט"ז באב: ערב מסורתי עם מופע על בסיס הכישרונות הנסתרים והגלויים של חברי הקיבוץ. מארגנים הרכב כלי נגינה וכל מי שמעוניין עולה לשיר. זהו ערב מושקע שמתכוננים אליו במשך תקופה ארוכה והתוצאות אינן מביישות מופעי חוץ בתשלום!

לצפייה במצגת אירועים מוצלחים נוספים מתוך קהילות מרקם היכנסו לאתר מיתרים

אביב בכרמים
יריד קיבוצי ירוק לכל המשפחה
בניחוח שבועות
שישי, 30/5/2014, ר"ח סיוון
11:00-17:00

כניסה חופשית

שוק כפרי * דוכני מכירה * מיתחם הופעות * סדנאות להכנת נבינות
משחקי מים לילדים * סדנאות יצירה אקולוגיות ועוד הפתעות אביביות
מופע משותף של קורין אלאל ורונית שחר

למרחיב תמונתך: נחם זיסקי 054-4737138 | מרחיב תמונתך | חשבונית איתנו כ-
מרכז תרבותי | מרכז איתנו

מודל לבניית תהליך קהילתי בונה תרבות

טרם תהליך: בניית צוות מיפוי

בטרם בניית פעילות או תהליך בקהילה, יש לאבחן את המצב הנתון ולדייק את הצורך הקהילתי. יכולים לעשות זאת מוביל הקהילה (מנהל הקהילה, רכז הקהילה) או ועדה רלוונטית: ועדת קהילה או ועדת תרבות, תלוי במבנה הארגוני. מומלץ שאדם אחד יהיה אחראי על הובלת התהליך, ושאליו יצטרפו אנשים (שלושה עד חמישה) המבטאים בזהותם את המגוון הקיים בקהילה.

שלב ראשון: מיפוי

מהו הצורך?

ניתן למפות את הצורך לפי מדדי הקהילתיות המעורבת והקהילתיות בכלל: משמעות, מחויבות, שייכות,⁸ יצירה משותפת. מה נבקש לייצר? מה נבקש לחזק בקהילה?⁹ מי קהל היעד?

במי מדובר, האם בכלל הקהילה, או באוכלוסייה ספציפית? (נוער, אמהות, ילדים, מבוגרים או חתך אוכלוסייה אחר בקהילה).

שלב שני: מענים אפשריים

על הצוות לסקור את שלל הכלים העומדים לרשותו ובהתאם לכך לבחור את הכלים המתאימים: יש להתחשב בקהילה ובאופייה, בקהל היעד (הנוער? משפחות חדשות? כולם?), בלוח השנה ואילווצי וכן ביעדים ובמטרות של התהליך. יש להתאים את משך התהליך לכלי הנבחר אירוע חד-פעמי, תהליך או אירוע שיהפוך למסורת בקהילה.

על מנת לסקור את הכלים העומדים לרשותנו בעשייה הקהילתית (וכמובן, אין גבול למעוף וליצירתיות) אנו ממליצים על מקורות השראה אחדים:

פעילויות מוצלחות שנעשו בקהילה בעבר.

פורום מובילי קהילה של מרקם סקירת פעילויות מוצלחות שנעשו - בקהילות אחרות, אולי לאותו הצורך בדיוק.

אתר מרקם מאגד לא מעט רעיונות ופעילויות שנעשו בעבר בקהילות.

ארגון המתודות הקיימות:

- בית מדרש (תהליכי, יוצר, סביב נושא מסוים וכולי).
- ערבי שיח (פנימיים לקהילה או פתוחים לקהל הרחב, סביב נושא מסוים עם מרצים מן החוץ או מתוך הקהילה).
- פעילות הייד פארק, שולחנות עגולים.
- ערבי תרבות וכיף, למשל, מאסטר שף קהילתי.
- ערבי יצירה מקוריים מקרב אנשי הקהילה.
- יצירה משותפת (סרט, קליפ, פסיפס קהילתי, שלטים לבתים).
- שיפור פני היישוב (קישוט עצים באזור המרכזי, בניית ספסלי ישיבה מבוץ ואדמה, הקמת בוסתן קהילתי, גינה קהילתית).
- יריד קהילתי הפונה החוצה ונבנה בכוחות פנימיים.
- ערב שיא מופע מושקע (עם שיח קהילתי או בלעדיו).

⁸ ראו יסוד רביעי באוגדן.

⁹ במרקם פותח שאלון אבחון כחלק מתהליך ליווי עומק של קהילה. ניתן לפנות אלינו כדי לקבל סיוע בנושא לכתובת kehilotm@gmail.com.

שלב שלישי: בניית המענה

לאחר בחינת האפשרויות יש לבחור את המענה המדויק ולהתאים אותו לצורכי הקהילה. לכל פעילות הערך המוסף שלה, יתרונות וחסרונות, ולכל בחירה תהיה השפעה אחרת על הקהילה. לכן יש לשקול היטב כל פעילות בהתאם למטרות והיעדים שרוצים להשיג ולאור האבחון הראשוני והמיפוי.

שלב רביעי: גיוס האנשים

שלב זה לא פחות חשוב מהשלבים הקודמים, מכיוון שכל פעילות שתיבנה לא תוכל לענות על מטרותיה ללא משתתפים. כל פעילות, מוצלחת ומושקעת ככל שתהיה, אם לא יהיו לה שותפים, אם חברי הקהילה לא ירגישו מחויבים ולא ירגישו שלפעילות יש משמעות בעבורם, אם הם לא ירגישו חלק ולא ייקחו חלק, לא תהיה משמעותית לקהילה.¹⁰ הפעילות הקהילתית במהותה מחייבת את שותפות הקהילה (או את קהל היעד שהוגדר בתוך הקהילה), אחרת, אין הבדל בין הפעילות הקהילתית לכל מפעל תרבות אחר.

אבני דרך לגיוס משתתפים:

- 👁️ צוות פעיל מוביל פעילות חשובה שהצוות יהיה מורכב ממגוון אנשים בקהילה (כפי שנאמר לעיל), שיהיו שותפים ויזמינו לאירוע את מעגלי החברים הקרובים אליהם.
- 👁️ הזמנת כמה שיותר אנשים להשתתף בבניית הפעילות (הפקה, הפעלה, פרסום, לוגיסטיקה, כיבוד וכולי).
- 👁️ ההזמנה עצמה חשובה שההזמנה תהיה אסתטית והטקסט מזמין.¹¹
- 👁️ פרסום ברחבי הקהילה - פרסום בכל האמצעים הקהילתיים הקיימים: עיתון, תליית מודעות, ווטסאפ, מייל קהילתי.
- 👁️ תזכורות - יש צורך להזכיר שוב ושוב לחברי הקהילה את הפעילות (גם שעה לפני תחילתה).

שלב חמישי: העברת המקל

סיומו של כל תהליך קהילתי בסיכום התהליך, תיעודו והפצת התמונות, הרשמים והמסקנות לכלל חברי הקהילה. (כך שגם מי שלא נכח באירוע יוכל להתרשם ואולי להצטרף בפעם הבאה).

יש להקדיש מחשבה לאופן העברת המקל: האם נבנה תהליך שיש עניין שיתבסס כמסורת קהילתית? אם כן, מי יקבל אחריות על כך, האם ועדה מסוימת או בעל תפקיד בקהילה?

מומלץ לסמן על לוח השנה הקהילתי אירוע שיהפוך למסורת, כך שבכל שנה ידעו להתכונן אליו בהתאם. למשל, ערב ט"ו באב, יריד פורים, פעילות שבת, תהליך קהילתינה תמצית דבריו:

¹⁰ ראו מודל ממ"ש, יסוד רביעי.

¹¹ ראו סיכום ההרצאה של דב אברהמסון בנספח

א. שפה ויזואלית כחלק משפה תרבותית קהילתית

דוב אברמסון הוא אומן ומעצב ישראלי הפועל בעיקר בתחום התרבות היהודית העכשווית. הוא נאם בפורום מובילי קהילות מעורבות במסגרת תוכנית תשע"ו, במפגש שעסק בחשיבות השפה הוויזואלית כתומכת בתרבות הקהילתית ומעצבת אותה, ועל חשיבותה להצלחת הפעילות בקהילה.

דוב אברמסון מתאר את עבודתו בסטודיו כאומן שיש לו מה להגיד. הוא מסביר כיצד הוא פונה אל המגזר, אבל בלי לנסות לדבר את המגזר. הוא שואל אם בכלל נכון שהצורה תדבר אל תוך המגזר ולא את המגזר.

הוא טוען כי על מוביל הקהילה או על מייצר התוכן למצוא מעצב או מעצבת שקשובים להם, כי חייב להיות שיח דו־כיווני בין המעצב לבין בעל התוכן.

כמעצב, הוא אינו מצפה שכל אחד יבין את המהות העיצובית לעומקה. יש בעיצובים שלו ניואנסים וכפלי משמעות שמדברים שפה פנימית מגזרית, אבל יש אפשרות שכל אדם יאהב את העיצוב, שהעיצוב יהיה טוב, מעניין, יפה, ויצליח להנגיש לקהל תוכן חדש. כך גם על השפה בקהילה המעורבת להיות יפה, כללית, מכילה, ישראלית, לא מאיימת מדי, לא מגזרית.

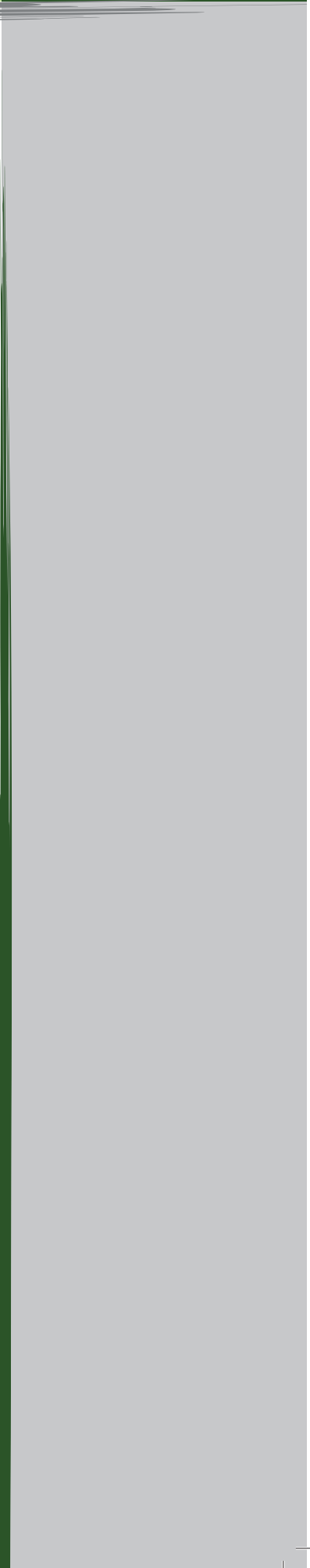
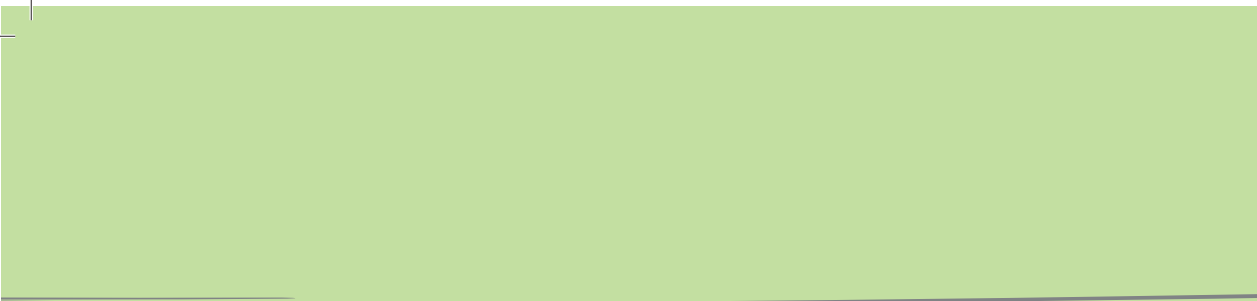
דוב רואה בעבודתו פתרון ותשובה אישית לשאלה אם אנו חיים זה לצד זה (דתיים וחילוניים) או מאפשרים יצירה משותפת. הוא מנסה ליצור יצירה חדשה ומשותפת שהיא הביטוי של השפה ועולם התרבות והערכים הדתי עם עולם עכשווי, מודרני, אסתטי ויצירתי הקשור לעולם החילוני.

הכול מתחיל ברעיון, והרעיון נולד מתוך צורך, מתוך רצון לייצר משהו, לחדש משהו, להביע משהו חדש או מתחדש בצורה ויזואלית. לכתחילה, אין תחליף לצורך אמיתי מהשטח. כאן מתחיל התהליך עד להבעת ערך או רעיון באופן פיזי, באופן חזותי.

כשאנשים מחזיקים את אותו הדבר בידם, ממש פיזית, מחזיקים, יש משהו מאוד חזק בנראות של זה ברמה הקהילתית. למשל, אם כולם אוחזים את אותו הסינדרור או את אותה מגילת אסתר מאוירת, נוצרת תחושה ואווירה של שותפות ושל שייכות, של שפה משותפת שבאה לידי ביטוי בסמלים ובביטויים שהערכים לובשים, ושאופן העיצוב שלהם מבטא את ייחודה של הקהילה.

מצד אחד, אין המדובר רק בגרפיקה, בסוג הפונט ובגוון, ומצד שני, המעצב הגרפי אינו כותב תוכן או מייצר אותו. תפקידו לבטא באמצעים חזותיים את מה שמי שמוביל את הקהילה או מייצר את התוכן מבקש להביע באמצעות מילים. פעמים רבות בשיח שבין מייצר התוכן או מוביל הקהילה לבין המעצב ישאל המעצב מה הם רוצים להביע, או מה המסר שהם רוצים להעביר, וינסה להראות את זה בדרך הטובה ביותר. מכאן אפשר יהיה לדון בכותרת, באורכו של המלל, ועוד. אם למוביל הקהילה או למייצר התוכן יש שפה משותפת עם המעצב, והמעצב שרוי בעולם התוכן שלהם ומבין את המורכבויות, הוא יצליח להפיק עיצוב מותאם.

לצפייה במצגת המלווה כפי שהוצגה בשיחה למובילי קהילות מעורבות בהשתלמות מרקם היכנסו לאתר מיתרים.

ב. מעלות הפעילות הקהילתית המעורבת

במסגרת פורום מובילי קהילה, בשנת 2013 הכנו גלויה המתארת את מעלות הפעילות הקהילתית המעורבת כפעילות בונה תרבות, על פי מעלות הצדקה לרמב"ם. הגלויה מנסה לשים בסדר מסוים את ההבדל בין פעילות תרבותית באשר היא שהיא חשובה ובונה קהילה לבין פעילות שמטרתה - - יצירה משותפת והפניית הערך שבעבודה הקהילתית המשותפת החוצה אל החברה הישראלית או אל

סביבת הקהילה.

הגלויה ניתנת להורדה באתר מרקם בצירוף מערך שאלות לשימוש בקהילה. להורדה לחצו כאן.

"מעלות הפעילות הקהילתית המעורבת"

מעלות שתוכננה, ובוצעה על ידי חברי הקהילה בעצמם (כטווח ילדים ומבוגרים אנשים רחבי ככל היתר)

א. יצירת מסגש קהילתי (פעילות מנאי) למעלה מזה:

ב. מפגשים משולבים תוכן (הוצאה, שיחה) בכל נושא למעלה מזה:

ג. מפגשים המשלבים תוכן הקשור לזהות יהודית ולחיים בקהילה מעורבת למעלה מזה:

ד. מפגשים המייצרים דיאלוג ושיח מתמשך בין חברי הקהילה למעלה מזה:

ה. יצירת פעילות המשכית, מסורת יהודית לקהילה למעלה מזה:

ו. יצירת טקס קהילתי ברוב הקהילה (למשל ציון משותף של אירוע בלוח השנה הישראלי) למעלה מזה:

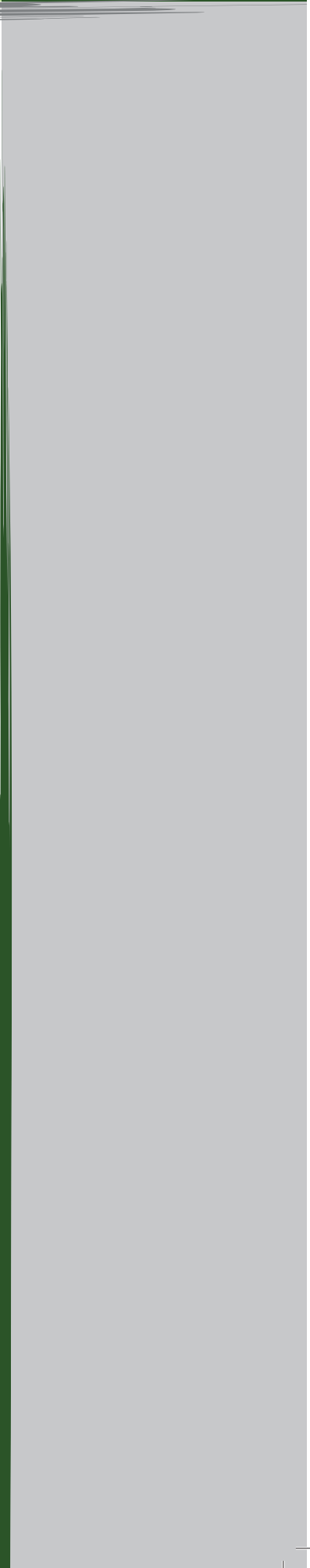
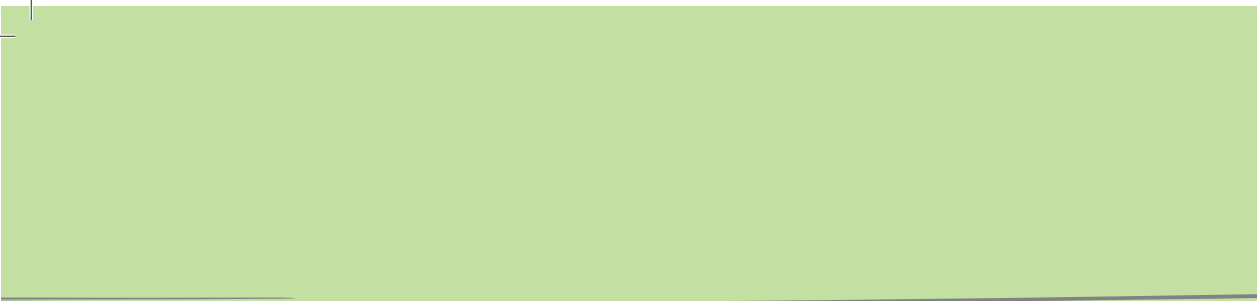
ז. יצירת מסורת קהילתית משותפת (כגון קבלת שבת/נג) למעלה מזה:

ח. פעילות שפותחה על ידי הקהילה ופונה החוצה (אל ציבור שאינו חלק מהקהילה)

מנוסח לאור "שמונה מעלות הצדקה של הרמב"ם" בו מגדיר הרמב"ם את דרגות נתינת הצדקה, כאשר הנמוכה שבהן היא מתן צדקה בעצב (כסף) והגבוהה שבהן היא ללמד את האחר לעשות מלאכה כך שיוכל להתפרנס בעצמו.

מרקם רשת הקהילות המעורבות

רמב"ם יד החזקה - הלכות מתנות עניים פרק י'

ג. מדדי הצלחה: מתוך תדריך אירוע בונה קהילה¹²

מומלץ לייצר משוב עבור אירוע משמעותי בקהילה. להלן מספר מחשבות והצעות על יצירת שאלון משוב: בתהליך המשוב שייעשה במסגרת ועדת ההיגוי של האירוע, כדי לבדוק את השפעת האירוע ברמה הקהילתית, רצוי לשאול את השאלות הבאות:

- האם האירוע שירת צורך קהילתי או ענה על הזדמנות קהילתית?
- האם נעשה שימוש בשיתופי פעולה בין-ארגוניים בתהליך תכנון האירוע והפקתו, האם נוצרו שיתופי פעולה חדשים?
- באיזו מידה חברי הקהילה שותפו באירוע? האם השתתפו חברי קהילה חדשים שלרוב לא לוקחים חלק באירועים מהסוג הזה?
- האם האירוע נתן ביטוי לייחודה ולחוזקה של הקהילה?
- האם האירוע זימן מפגשים וקשרים חדשים בין אנשים?
- האם האירוע יהפוך למסורת קהילתית?
- האם תושבי השכונה הרגישו שהאירוע שלהם?
- האם האירוע יחזק את תחושת השייכות והגאווה השכונתית?

במקביל, בסוף האירוע, ניתן להעביר בין המשתתפים **שאלון משוב קצר**. באמצעים הטכנולוגיים של היום (Google Form למשל), אפשר לשלוח למשתתפים קישור לשאלון אינטרנטי קצר, אותו יוכלו למלא בקלות באמצעות הטלפונים החכמים.

בשאלון המשוב יש לשאול שאלות בהתאם למטרות ולמדדי ההערכה שנקבעו לפני האירוע. להלן שאלות המתאימות לבדיקת כל אחד מהמדדים - כמות הקשרים שנוצרו, איכותם, מידת השימוש בהם ותחושת הממ"ש (משמעותיות, מחויבות, שייכות). לא כל אירוע מכוון לכל המדדים ולכן יש להתאים את השאלות למטרות שהגדרתם:

- כמה אנשים הכרתי באמצעות האירוע? _____ (מספר)
- האם גיליתי דברים חדשים על חברים בקהילה? **כן / לא**
- האם ברצוני להיפגש איתם שוב? **כן / לא**
- האם הבאתי באירוע משהו ממי שאני? **כן / לא**
- האם תחושת ה"בית" הקהילתית שלי עלתה במהלך האירוע? **כן / לא**
- האם אני גאה יותר לגור ביישוב בעקבות האירוע? **כן / לא**
- האם הייתי רוצה לקחת חלק בארגון, בהשתתפות או לבוא שוב לאירוע דומה? **כן / לא**

מתוך תדריך אירוע בונה קהילה, בהפקת החברה למתנ"סים, אלול תשע"ו, ספטמבר 2016

**נשמח מאוד לשמוע מכן ומכם רשמים בעקבות קריאת האוגדן
הארות, מחשבות, תגובות, רעיונות וכל דבר אחר שתרצו לשתף אותנו:
kehilotm@gmail.com**

